

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલત, અમદાવાદ

ટેક્સ અપીલ નંબર ૧૦૬૯/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઈચ્છે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	

પ.	સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે નહિ?	
----	--	--

=====

આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ ઇન્કમ ટેક્સ...અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

વોલ્ટરમેન ઇન્ટરનેશનલ લિમિટેડ...સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી કે. એમ. પરીખ, અપીલકર્તા(ઓ) નંબર ૧ તરફે વકીલ

શ્રી એસ. એન. દિવેટીયા, સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ તરફે વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ : ૧૯/૧૨/૨૦૧૪

મોખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી)

૧. આ અપીલ અપીલકર્તા-મહેસૂલ દ્વારા, વિદ્વાન આઈ.ટી.એ.ટી., અમદાવાદ બેંચ 'એ' (ટૂંકમાં, 'ટ્રિબ્યુનલ') ના આકારણી વર્ષ ૧૯૯૬-૯૭ માટે ટેક્સ

અપીલ નંબર ૩૪૬૪/અમદા/૨૦૦૨ માં આપેલ તારીખ : ૨૮.૧૦.૨૦૦૫ ના હુકમને પડકારવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા, ટ્રિબ્યુનલે મહેસૂલ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત અપીલ રદ કરી હતી.

૨. કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે અપીલકર્તા-સામાવાળાએ અહીં, વિચારણા હેઠળના વર્ષ માટે ૨૮.૧૧.૧૯૯૬ ના રોજ તેનું આવકનું રિટર્ન દાખલ કર્યું હતું, જેમાં કુલ આવક રૂ. 'શૂન્ય' દર્શાવી હતી. એવું જણાય છે કે ૦૨.૦૫.૧૯૯૭ ના રોજ, અપીલકર્તાએ ઘસારામાં ફેરફારના કારણે તેના દ્વારા દાખલ કરાયેલ રિટર્ન સુધારેલ, જેમાં પણ અપીલકર્તાએ આવક રૂ. 'શૂન્ય' દર્શાવી હતી. ત્યારબાદ, ૨૦.૧૧.૧૯૯૭ ના રોજ, અપીલકર્તાએ મુલતવી રાખેલ મહેસૂલી ખર્ચમાં ફેરફારના કારણે બીજું રિટર્ન દાખલ કર્યું, જેમાં તેની કુલ આવક રૂ. 'શૂન્ય' દર્શાવી. અપીલકર્તાનો કેસ, ત્યારબાદ, પ્રોસેસ કરવામાં આવ્યો અને આકારણી કાર્યવાહીના અંતે, સંબંધિત આકારણી અધિકારીએ, અપીલકર્તાનું રિટર્ન રૂ. 'શૂન્ય' આવક દર્શાવતું સ્વીકાર્યું હોવા છતાં, આકારણી હુકમમાં અવલોકન કર્યું કે બ્લોક એસેસમેન્ટ પર તેની કોઈ અસર નથી અને બ્લોક એસેસમેન્ટના તારણને ધ્યાનમાં રાખીને, આવકના સુધારેલા રિટર્નમાં દાવો કર્યા મુજબ અપીલકર્તાને અસહ્યોજિત ઘસારો અને વ્યવસાયિક ખોટ આગળ ખેંચવાની મંજૂરી નથી. અપીલકર્તાએ, આથી, અપીલ દ્વારા વિદ્વાન સી.આઈ.ટી.(એ) નો આશરો લીધો, જે અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવી. તેનાથી નારાજ થઈને, મહેસૂલ સદર બાબતને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ લઈ ગયું, જેમાં, ટ્રિબ્યુનલે વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર

કર્ચો. આથી, હાલની અપીલ.

૩. હાલની અપીલ એડમિટ કરતી વખતે, આ માનનીય અદાલતે કાયદાનો નીચે મુજબનો પ્રશ્ન ઘડ્યો હતો;

"(એ) શું ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૫૮બીસી હેઠળ બ્લોક એસેસમેન્ટ કાર્યવાહી હેઠળ અપીલકર્તાએ પોતે જ બ્લોક મુદત માટેના આવકના રિટર્નમાં બ bogus ઘસારો સમર્પિત કર્યો હતો તે તથ્ય હોવા છતાં, બ bogus અને અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવી સંપત્તિના સંબંધમાં આકારણી અધિકારીને અસહ્યોજિત ઘસારો આગળ ખેંચવા દેવા માટે નિર્દેશ આપવામાં માનનીય આઈ.ટી.એ.ટી. કાયદાની દૃષ્ટિએ અને તથ્યો પર યોગ્ય હતી?"

૪. અપીલકર્તા-મહેસૂલ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરીખે રજૂઆત કરી હતી કે આવકના સુધારેલા રિટર્નમાં દાવો કર્યા મુજબ અપીલકર્તાને અસહ્યોજિત ઘસારો અને વ્યવસાયિક ખોટ આગળ ખેંચવા દેવાની મંજૂરી આપી શકાય તેવું ઠરાવવામાં ટ્રિબ્યુનલે કાયદાની દૃષ્ટિએ અને તથ્યો પર ભૂલ કરી છે. તેમણે, વધુમાં, રજૂઆત કરી હતી કે સી.આઈ.ટી.(એ) તેમજ ટ્રિબ્યુનલે એ તથ્યની કદર કરવી જોઈતી હતી કે અપીલકર્તાએ જુદા જુદા વર્ષો દરમિયાન બ bogus સંપત્તિઓ પર ઘસારાનો દાવો કર્યો હતો. તેમણે, ત્યારબાદ, રજૂઆત કરી હતી કે અસહ્યોજિત ઘસારા અને ખોટના મુદ્દાનો નિર્ણય કરવામાં ટ્રિબ્યુનલે ભૂલ કરી છે

કે અગાઉના વર્ષોમાં નક્કી કરાયેલ અસહ્યોજિત ઘસારો આકારણી વર્ષ ૧૯૯૬ – ૯૭ દરમિયાન બદલી શકાતો નથી. તેથી, તેમણે અરજ કરી કે હાલની અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે.

૫. બીજી તરફ, સામાવાળા-અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિવિટીયાએ રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તાની તરફેણમાં સી.આઇ.ટી.(એ) અને ટ્રિબ્યુનલના સમવર્તી તારણો હોવાથી, હાલની અપીલ રદ કરવામાં આવે.

૬. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા અને સી.આઇ.ટી.(એ) અને ટ્રિબ્યુનલના હુકમો સહિતની સામગ્રીની પજવણી કરી. અહીં મેટર સાથે આગળ વધતા પહેલા, ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૧૫૮બી(એ) ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ લેવો સુસંગત રહેશે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે;

"૧૫૮બી. આ પ્રકરણમાં, જો વિષયવસ્તુમાં કંઈ વિરુદ્ધ ન હોય તો, –

(એ) "બ્લોક મુદત" એટલે કલમ ૧૩૨ હેઠળ સર્ચ કરવામાં આવી હતી અથવા કલમ ૧૩૨એ હેઠળ કોઈ રિક્વિઝિશન કરવામાં આવ્યું હતું તે અગાઉના વર્ષની અગાઉના છ આકારણી વર્ષોને લગતા અગાઉના વર્ષોથી બનેલી મુદત અને તેમાં જે અગાઉના વર્ષમાં સદર સર્ચ કરવામાં આવી હતી અથવા રિક્વિઝિશન કરવામાં આવ્યું હતું તે અગાઉના વર્ષમાં આવી સર્ચ શરૂ થયાની તારીખ અથવા આવા રિક્વિઝિશનની તારીખ સુધીની મુદતનો પણ સમાવેશ થાય છે:

પરંતુક જ્યાં સર્ચ શરૂ કરવામાં આવી હોય અથવા રિક્વિઝિશન ૧ જૂન, ૨૦૦૧ ના પહેલા દિવસ અગાઉ કરવામાં આવ્યું હોય, તો આ ખંડની જોગવાઈઓ એવી રીતે અમલમાં આવશે જાણે કે "છ આકારણી વર્ષો" શબ્દોના બદલે, "દસ આકારણી વર્ષો" શબ્દો બદલવામાં આવ્યા હોય."

૭. રેકૉર્ડ પરથી એવું જણાય છે કે, અપીલકર્તા દ્વારા વિચારણા હેઠળના વર્ષ માટે કુલ આવક રૂ. શૂન્ય દર્શાવીને દાખલ કરાયેલા આવકના રિટર્ન સંબંધિત આકારણી અધિકારી દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા હોવા છતાં, સંબંધિત આકારણી અધિકારીએ અપીલકર્તાના બ્લોક એસેસમેન્ટમાં નોંધાયેલા તારણોના આધારે અગાઉના વર્ષોથી આગળ ખેંચવામાં આવેલા અસહ્યોજિત ઘસારા પ્રત્યેના અપીલકર્તાના દાવાને નામેંજૂર કર્યો હતો. કાયદાની આ એક જાણીતી સ્થિતિ છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ કરવામાં આવતી આકારણી કાર્યવાહી અને બ્લોક એસેસમેન્ટ એ અલગ અને ભિન્ન કાર્યવાહી છે અને એક બીજાને અસર કરતી નથી. જોકે, સંબંધિત આકારણી અધિકારીએ ખુદ અપીલકર્તાના કિસ્સામાં બ્લોક એસેસમેન્ટમાં નોંધાયેલા તારણોના આધારે આગળ ખેંચાયેલા અસહ્યોજિત ઘસારાના સંબંધમાં અપીલકર્તાના દાવાને નામેંજૂર કર્યો હતો, પરંતુ આકારણી અધિકારી તે તારણો શું હતા તે સ્પષ્ટ કે વર્ણવતા નથી. રેકૉર્ડ પરથી એવું પણ જણાય છે કે અગાઉના વર્ષોથી આગળ લાવવામાં આવેલ ઘસારો રૂ. ૮,૧૯,૮૪૦/- તરીકે નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો છે અને આકારણી વર્ષ ૧૯૯૬-૯૭ માટે સંબંધિત આકારણી અધિકારી દ્વારા

કરવામાં આવેલી અમુક નામેંજુરીના કારણે આકારણી અધિકારીએ રૂ. ૫,૬૪,૦૩૦/- ની રકમ બદલી હતી. જોકે, એવું જણાય છે કે પછીના વર્ષો માટે સંબંધિત આકારણી અધિકારી દ્વારા આવી કોઈ કવાયત કરવામાં આવી ન હતી. અમે, તેથી, એવા દૃષ્ટિકોણના છીએ કે, આકારણી અધિકારીએ વિચારણા હેઠળના વર્ષ માટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ કોઈ કવાયત કરી ન હોવાથી, ટ્રિબ્યુનલે એવું અવલોકન કરવામાં વ્યાજબી ઠરેલ કે આકારણી અધિકારીએ અગાઉના આકારણી હુકમો સાથે વ્યવહાર કર્યા વિના, અસહ્યોજિત ઘસારાના આંકડાને ખોરવવો જોઈતો ન હતો. કારણ કે, અગાઉના આકારણી હુકમો સુધારવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, અસહ્યોજિત ઘસારો સંબંધિત આકારણી હુકમોમાં નક્કી કરવામાં આવેલા આંકડા પર ચાલુ રહેશે. અમે, તેથી, એવા અભિપ્રાયના છીએ કે ટ્રિબ્યુનલે સી.આઈ.ટી.(એ) ના હુકમને બહાલી આપવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી, જેમાં ઠરાવાયું છે કે અપીલકર્તાને અસહ્યોજિત ઘસારો આગળ ખેંચવાના લાભથી વંચિત રાખી શકાય નહીં, કારણ કે તે ભૂતકાળના રેકૉર્ડ પર આધારિત છે. આ અપીલ, આથી, રદ થવા પાત્ર છે.

૮. પરિણામે, હાલની અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને ગુણદોષ વિનાની હોવાથી **રદ કરવામાં આવે છે.** અમે ઠરાવ્યું કે ટ્રિબ્યુનલ અસહ્યોજિત ઘસારો આગળ ખેંચવા દેવા માટે આકારણી અધિકારીને નિર્દેશ આપવામાં કાયદાની દૃષ્ટિએ અને તથ્યો પર યોગ્ય છે. આ અપીલમાં ઘડવામાં આવેલા પ્રશ્નનો તદ્દનુસાર સામાવાળા-અપીલકર્તાની **તરફેણમાં** અને અપીલકર્તા-મહેસૂલની **વિરુદ્ધમાં** ઉત્તર આપવામાં

આવે છે.

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

ઉમેશ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.